

SDU RIO Årsrapport 2020

Indhold

Forord	side 3
Forskerstøtte	side 4-6
Juridisk rådgivning	side 7
Nye teknologier	side 8
Virksomhedssamarbejde	side 9-10
Studerteriværksætteri	side 11-14
Karrierevejledning	side 15-18
Digitalisering	side 19
Strategisk indsats	side 20

Forside-foto: Robert Wengler

SDU RIO - Hvem, hvad og hvorfor?

Vision

SDU Research & Innovation Organisation (RIO) er drevet af en ambition om at fremme de talenter og forskningsresultater, der udvikler samfundet og skaber værdi. Nøgleordet er således samfundsrelevans.

Vi forstår os selv som den muskel, der giver trækraft, og leverer sammenhæng, kompetent rådgivning og bæredygtige løsninger. Vi forpligter os til målgruppeforståelse, samarbejde og handlekraft.

Mission

SDU RIO arbejder for at opfylde SDU's målsætning om at skabe værdi for og med samfundet inden for områderne:

- Research Support
- Strategic Project Development
- Commercialisation
- Legal Services
- Incubation & Enterprising
- Careers & Employability

Hvordan arbejder vi i RIO?

I SDU RIO vejleder vi forskerne om potentielle samarbejder med virksomheder og institutioner, ligesom vi rådgiver om kommercielle og juridiske spørgsmål og mulighederne for projektudvikling og forskningsfinansiering. Herudover driver vi universitetets inkubatormiljø: SDU Entrepreneurship Labs - og vi vejleder studerende og forskere, som bliver iværksættere og får egen virksomhed. Endelig hjælper vi studerende med at finde den rette karrierevej og komme hurtigt i relevante job efter endt uddannelse.

Målsætning

Vores målsætning er at understøtte SDU i at skabe værdi for og med samfundet - herunder at øge antallet af virksomheder, der udspringer fra SDU. Det gælder virksomheder, der er startet af studerende og af forskere.

Flotte resultater på trods – SDU RIO i Corona'ens tegn

Søren E. Frandsen
Chef for SDU RIO

2020 blev et helt andet år, end vi forventede og planlagde. Med COVID-19 blev det et vanskeligt og bemærkelsesværdigt år - et år, vi vil huske på linje med Berlinmurens fald i 1989 og 9/11 i 2001.

Der har også været mange lyspunkter. Krisen har givet nye muligheder. Kreativiteten, virkelysten og omstillingsevnen har vist sig på bedste vis, der blev frigjort ressourcer og nye mindset kom til. Den har vist sig på SDU og i RIO, hvor beslutningsprocesser er blevet forkortet, nye samarbejder er opstået, og kompetencer er kommet i spil i nye sammenhænge.

Som andre universiteter har SDU deltaget i kapløbet om at udvikle og ibrugtage nye teknologier, metoder og nye vacciner, og viden om pandemiens natur, udvikling og håndtering kom i spil. Universiteterne har vist deres værd og særlige rolle i samfundet - nødvendigheden og betydningen af forskning, ny viden, uddannelser og udvikling af nye kompetencer samt evnen og muligheden for at tænke frit og kritisk, så vi kan imødegå nuværende og kommende kriser.

Dét lykkedes godt hos os selv på SDU og i RIO. Medarbejdere har vist personligt initiativ og handlekraft, da pandemien ramte; vi har kompetencerne, omstillingsevnen og agiliteten; vi har fundet lokale løsninger sammen med kollegaer på fakulteterne og eksterne samarbejdspartnere; vi har grebet digitaliseringens muligheder og udnyttet dem.

2020 blev derfor - på trods - endnu et godt år med RIO. Vi er lykkedes med opbygning af nye og tættere relationer mellem SDU og de danske private fonde samt med udvikling og understøttelse af stærke forskningsansøgninger, der vil vise sig i et øget hjemtag af forskningsmidler. Vi er lykkedes med at videreudvikle stærke og fokuserede tilbud, der udvikler de studerendes entreprenante mindset og evne til at navigere på fremtidens arbejdsmarked.

SDU ligger nu også i front blandt danske uddannelsesinstitutioner, når det kommer til at inddrage bæredygtighed i vores entreprenørskabs- og iværksætteraktiviteter. Ikke alene er vi godt på vej til at skabe Danmarks stærkeste inkubator, men opmærksomheden på bæredygtighed betyder, at endnu flere studerende fremover forlader universitetet med virksomheder, som støtter en bæredygtig dagsorden.

Udnyttelsen af digitaliseringens muligheder har også fået et markant løft i 2020. Store karrieremesser for SDU's studerende og nyuddannede er blevet omlagt og gennemført med bravur, tilfredshed og gode resultater. Det var med til at skabe nye arbejdspladser til vores studerende. Digitaliseringen er blevet brugt til at skalere vores indsats på en række områder, og dataopsamling og analyser udgør nu et stærkt grundlag for at evaluere og videreudvikle RIOs tilbud til forskere og studerende.

I RIO glæder vi os til at fortsætte det gode samarbejde med SDU's faglige og administrative miljøer, studerende og samarbejdspartnere i 2021. Selvom vi endnu ikke har fået bugt med COVID-19, ser vi på 2021 med optimisme. Corona'ens værste tid er snart forbi, og vi satser på at vende tilbage til det mere vante i 2021 - med det sure bag os og det lærte med os.

Igen i år vil læseren af vores årsrapport kunne finde eksempler på noget af det, RIOs medarbejdere lykkedes med i 2020 - vanen tro i et tæt samspil med SDU's forskere, studerende og samarbejdspartnere.

God læselyst.

SDU-forsker giver kronisk syge ældre udsigt til bedre livskvalitet

SDU-professor Susanne S. Pedersen har fået koordinatortollen på EU-forskningsprojektet ESCAPE. SDU RIO har sammen med Syddansk Forskerstøtte på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet understøttet projektet i pre-award- og at-award-faserne, og SDU RIO skal fortsat understøtte projektet post-award.

SDU's nye Horizon 2020 koordinatortilskudsprojekt ESCAPE vil skabe en bedre og koordineret behandling af patienter med multimorbiditet (to eller flere kroniske sygdomme). Fokus er på og målet er, at ældre hjertepatienter med blandt andet depression og angst får en bedre livskvalitet.

Patienter med multimorbiditet besøger ofte mange forskellige eksperter på sygehuset, fordi de forskellige specialer fungerer som siloer i sundhedsvæsenet. Det kan være både problematisk og frustrerende for patienterne.

"For det første skal patienterne rundt på adskillige specialafdelinger for at få behandling. For det andet får patienterne måske medicin, de skal indtage, men medicinens virkning kan forandre sig, når den bliver taget samtidigt med anden medicin," forklarer professor Susanne S. Pedersen, som forsker i hjertepatienters psykiske helbred og er institutleder ved Institut for Psykologi på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og ansat på Hjertemedicinsk Afdeling på Odense Universitetshospital.

Hun fortsætter: "Hvis en patient, som har hjertesvigt, også har KOL, diabetes og måske en depression eller angst, er det vigtigt, at vi begynder at se på det hele menneske. I ESCAPE har vi valgt at bruge det, man kalder "blended collaborative care" som intervention. Her bliver kliniske teams med de rigtige eksperter sat sammen for at sikre en koordineret og effektiv behandling af patienterne, som vi udvikler specifikt til patienter med multimorbiditet."

Behandlingen bliver understøttet af teknologi i form af en sofistikeret platform, der er udviklet som en del af et tidligere EU-projekt. Idéen er, at hvis patienterne får en behandling, som i sidste ende giver dem et bedre liv, så sparer det penge.

Susanne S. Pedersen forklarer, at sundhedsvæsenets opdeling i siloer er et problem, som de fleste europæiske lande deler med Danmark. I koordinatortollen arbejder hun tæt sammen med professor Christoph Herrmann-Lingen fra Göttingen i Tyskland, som er læge og psykoterapeut. ESCAPE-projektet har 17 partnere.

"Det er et komplekst projekt med behov for mange eksperter. Vi har et klinisk studie som en del af projektet, og derfor skal vi også have tilstrækkeligt med centre, der kan tiltrække patienter til studiet. Projektet inddrager også patientgrupper og pårørende grupper – bl.a. Eurocarers, så forskere kan blive klogere på patienternes og pårørendes behov," forklarer Susanne S. Pedersen.

RIO har hjulpet med at få projektet til SDU

EU-bevillingen på 45 millioner kroner kom på plads i november efter et pre-award-forløb, hvor SDU RIO understøttede ansøgningsprocessen.

"Hvis det ikke havde været en mulighed at få hjælp af RIO og Syddansk Forskerstøtte, var jeg sandsynligvis aldrig gået ind i dette forløb, fordi jeg ikke tidligere har været koordinator for en EU-ansøgning. Desuden skal jeg både lede et institut og har også en del kliniske studier selv. Derfor har denne hjælp været uvurderlig i processen," siger Susanne S. Pedersen.

Nu får SDU RIO lejlighed til at drive projektet videre sammen med Susanne S. Pedersen i et post-award-forløb, som er i sin spæde opstart og skal begynde officielt 1. april 2021.

Sådan arbejder vi i SDU RIO

SDU RIO tilbyder hjælp på EU-projekter i de tre faser: pre-award, at-award og post-award.

Pre-award:

- Sikrer et match mellem projektet og det, EU efterspørger
- Skitserer et visuelt setup til ansøgningen
- Samler argumenter og data, som underbygger projektets mulige betydning og viser, hvordan projektet gør en forskel
- Lægger budget, så økonomien hænger sammen med projektplanen og EU's regler

At-award:

- Forhandler bevillingsbrev og konsortieaftale
- Fastlægger etiske krav
- Støtter i forbindelse med projektstart

Post-award:

- Udfører overordnet projektledelse
- Har kontakt til EU og partnere
- Udarbejder kommunikationsplan
- Planlægger og koordinerer administrative processer
- Laver statusrapporter og afrapporteringer til EU
- Organiserer konsortiemøder, konferencer, workshops mm.

Termer: Pre-award betyder fasen før bevillingen er modtaget, at-award er forhandlingsfasen med EU, og post-award er, når bevillingen er modtaget.

Læs mere på www.sdu.dk/da/forskning/service_til_forskere/forskerstoette

Styr på forskningsetikken?

Informeres forsøgsdeltagerne ordentligt? Giver projektet unødige risici for deltagerne, miljøet eller samfundet? Er alle relevante tilladelser sikret?

Disse og andre spørgsmål ser SDU's Research Ethics Committee (REC) på, når forskerne ønsker en forskningsetisk vurdering af deres projekter. REC har fået henvendelser fra alle fakulteterne i 2020. Efterspørgslen har været stigende, også efter etik-godkendelser som opfylder bl.a. amerikanske bevillingsgiveres specifikke og høje kvalitetskrav. De krav opfylder REC efter nogle planlagte justeringer primo 2021. Et væsentligt trin blev taget i 2020, hvor REC bød en uvildig lægperson velkommen som fast medlem sammen med komiteens formand og VIP-medlemmerne fra fakulteterne.

Læs mere på www.sdu.dk/en/REC

Projektansøgninger til H2020 og Innovationsfonden

Ansøgninger til det europæiske rammeprogram for forskning og innovation kræver tid, gode netværk og kompetent understøttelse. Arbejdet med SDU's ansøgninger skal resultere i skarpe og præcise ansøgninger for at vinde i den hårde konkurrence om de prestigefyldte bevillinger.

SDU RIO har i 2020 understøttet en række projektansøgninger, som har ført til indsendelse af ialt 26 konkrete projektforslag. Tallene inkluderer SDU RIOs bidrag til projektansøgninger om konsortiemidler fra H2020 (EU) og Innovationsfonden (IFD), hhv. med SDU som hovedansvarlig koordinator eller med SDU som partner.

Yderligere 22 dialogforløb er indledt i 2020, hvor det endnu skal afklares, om forskeren ønsker at påbegynde en projektansøgningsproces.

Antal SDU RIO-understøttede projektansøgninger, 2020

	HUM	NAT	SAMF	SUND	TEK	Tværgående
Koordinatorprojekter	1	3	1	6	1	0
Partnering-processer	3	4	1	1	4	1

SDU RIOs understøttelse sker i et tæt samspil med de relevante forskere og fakulteternes forskerstøtteenheder.

Nyt EU-rammeprogram: Horizon Europe

Horizon Europe er det nye europæiske rammeprogram for forskning og innovation, der startede 1. januar 2021 og løber frem til slutningen af 2027. Ca. 85 milliarder euro er afsat til grundforskning, udvikling af forsknings-baserede løsninger på store samfundsudfordringer og innovation. Programmet byder på utallige og forskelligartede muligheder for europæisk finansiering og samarbejde.

Horizon Europe er, som H2020, opdelt i tre hovedområder. Der er sket tilpasninger og indført nye programmer, men meget ligner det, som vi kender fra H2020. De første opslag er ude, og mange flere forventes offentliggjort drypvist hen over året. Der er let adgang til information om programmer på vej og opslag via SDU's eget søgeredskab: <https://sdurioanalytics.sdu.dk>.

På SDU er europæisk samarbejde og forskningsfinansiering et centralt indsatsområde på grund af de mange gode muligheder, som Horizon Europe giver forskerne for at føre forskningsidéer ud i livet og arbejde internationalt. RI-rådet, EU policy-strukturen (en informations- og høringsstruktur, hvor udvalgte SDU-forskere repræsenterer SDU inden

for bestemte forskningsområder) og forskerstøtten på tværs af SDU støtter alle op.

Foruden søgeredskabet nævnt ovenfor, kan baggrundsinformation om EU policy-strukturen og programmerne inden for de store samfunds-udfordringer findes her: <https://syddanskuni.sharepoint.com/sites/heu-info>.

For at markere starten af det nye rammeprogram stod SDU RIO bag et større kick off-arrangement først i februar 2021. Der følger desuden en række mindre workshops i månederne derefter. Alle forskerstøtteenhederne står til rådighed, hvis der er spørgsmål og ønske om understøttelse.

Digitale redskaber

Her kan du få lavet en SDG-profil på din forskning: <https://sdurioanalytics.sdu.dk/>

SDU styrker samarbejdet med en række private danske fonde

Ydelser leveret i forbindelse med forberedelse af ansøgninger til og dialoger med danske private fonde fordelt per fakultet

Pga. COVID-19 har antallet af besøg fra private fonde på SDU og pitches i forbindelse hermed, været markant mindre i 2020 end året før. Til gengæld er der brugt betydeligt flere ressourcer på projektudvikling og længerevarende dialogforløb om større strategiske satsninger.

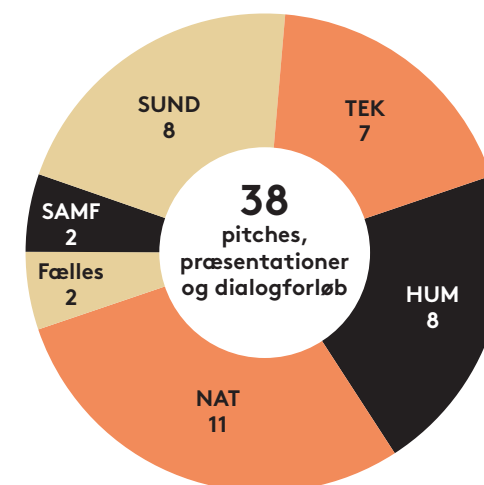
SDU RIO har i samarbejde med fakulteternes forskerstøtteenheder sat et prioriteret og strategisk arbejde i gang med det formål at øge SDU's hjemtag af private fondsmidler.

Det sker blandt andet gennem udvikling og uddybning af relationerne til de væsentligste fonde, så viden om og interaktion med fondene bliver rodfæstet bedst muligt på SDU – i fagmiljøerne på tværs af universitetet, i ledelsen og i den understøttende forskerstøtte. Opgaverne rækker fra direkte forskerstøtte i forbindelse med konkrete fondsansøgninger til større strategiske indsatser på vegne af hele SDU.

SDU RIO arbejder intensivt med fondene med pitch af forskning, direkte dialog og besøg fra fondene. Første del af 2020 var blandt andet præget af opfølgning på Novo Nordisk Fondens direktionsbesøg på SDU i november 2019, hvor en række styrkepositioner indenfor SDU's forskning blev præsenteret for fonden.

Arbejdet med at uddybe relationerne mellem SDU og de private fonde har i 2020 ført til møder med og besøg af en række private fonde. Indsatsen har allerede givet udvalgte faglige miljøer både styrkede muligheder for øget forskningsfinansiering og udarbejdelse af mere målrettede ansøgninger.

Det er forventningen, at indsatsen i 2020 vil vise sig i flere bevillinger fra de private danske fonde i 2021 og de følgende år. Dette er naturligvis et arbejde, som fortsættes, så der løbende holdes kontakt til de førende fonde i Danmark, herunder Novo Nordisk Fonden, Lundbeckfonden, Nordea-fonden og Velux/Villum Fondene.

Juristerne løser større og mere komplekse opgaver for SDU

I 2020 har juristerne i SDU RIO haft travlt som altid. Der er en stigende efterspørgsel fra universitetet og regionens sygehuse efter juristernes ydelser.

En ny type opgaver, som har kendetegnet meget af året for juristerne, er de mange projekter, der kom efter COVID-19 indtog Danmark. Særligt Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og Det Tekniske Fakultet har sat store indsatser i gang.

F.eks. har forskere på Mærsk-instituttet på rekordtid udviklet en poderobot og sammen med en række partnere skabt virksomheden Lifeline Robotics (læs mere s. 10), og forskere på Institut for Molekylær Medicin har udviklet en coronatest i samarbejde med virksomheden Bioporto (læs mere s. 9).

Her understøtter juristerne arbejdet med at indhente patenter og udarbejde de nødvendige samarbejdsaftaler.

"Vores understøttelse i denne type projekter skal være hurtig, men der må heller ikke opstå juridiske fejl," forklarer chefjurist Jan I. Kristensen.

SDU laver flere store aftaler

Juristerne indgår flere store aftaler mellem SDU og samarbejdspartnere. Der er flere penge og flere parter involveret, og aftalerne bliver mere komplekse.

SDU er underlagt internationale regler, herunder regler om dual use, EU's konkurrenceregler, statsstøtteregler, GDPR samt compliance generelt, og det øger kompleksiteten.

Samtidig er der en stigning i antallet af aftaler vedr. forskningssamarbejde, hvilket chefjuristen ser positivt på. "Vi er jo inde over alle aftalerne, SDU indgår, og det er en fordel. Vi oplever også, at dem, vi understøtter, ser os som en hjælp", siger han med et smil.

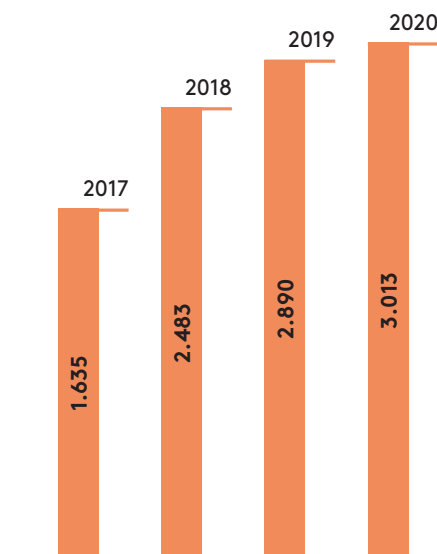
Årets udfordring ligger i en GDPR-problemstilling, fordi en EU-dom gør det svært at udveksle persondata med USA. Det besværes samarbejdet mellem forskere fra SDU og USA. Der er ikke fundet en holdbar løsning på problemet endnu, men EU arbejder på at lave nye regler, som kan gælde i fremtiden.

GDPR-mæssigt arbejder juristerne også på at lave regler for studerende, som i deres specialer får lov til at bruge forskningsdata, som ejes af SDU.

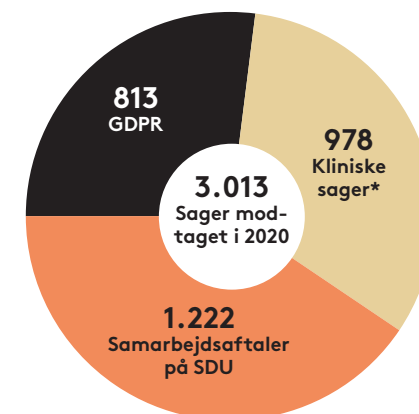
"Det skal der være faste regler for, så de studerende ved, hvordan de skal håndtere data", siger Jan I. Kristensen.

SDU RIOs jurister håndterede mere end 3.000 sager i 2020

På trods af COVID-19 oplever SDU RIOs jurister endnu et år med stigning i antal sager.

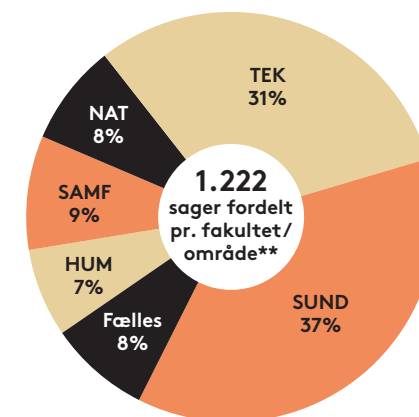

Antal sager hos SDU RIOs jurister

* Region Sjælland / Syddanmark

Fordelingen af sager pr. fakultet/område

** I denne graf er antallet af sager håndteret for regionerne ikke indregnet

Juristerne understøtter sygehusene

SDU RIOs jurister betjener sygehusene i Region Sjælland og Region Syddanmark, når der skal indgås aftaler om blandt andet kliniske forsøg samt forsknings-samarbejde.

I 2020 har juristerne indgået 251 aftaler på vegne af sygehusene i Region Sjælland, og 727 aftaler på vegne af sygehusene i Region Syddanmark.

Virksomhed køber rettighederne til cannabis-stof, der booster antibiotika

Adskillige virksomheder har i år overtaget licenser til at bruge SDU's forskningsresultater kommercielt. I efteråret kunne virksomheden Canna Therapeutic overtage rettighederne til en opdagelse af forsker Janne Kudsk Klitgaard.

Stoffet CBD fra cannabis booster antibiotikas virkning på bakterier. Det betyder, at antibiotikummet viser en god effekt på resistente bakterier og giver dermed håb om at være en god mulighed for at nedkæmpe infektioner.

Det er endnu et skridt videre mod at skabe et lægemiddel, som sundheds-væsenet kan bruge i forbindelse med sårbehandling, forklarer forsker Janne Kudsk Klitgaard fra Institut for Biokemi og Molekylærbiologi på Det Naturvidenskabelige Fakultet.

"Forhåbentlig vil lægemidlet kunne hjælpe mange patienter med sår-infektioner forårsaget af stafylokokker, f.eks. efter operation, bylder eller brandsår, som ikke vil hele," siger hun.

Sammen med projektets ph.d.-studerende Claes Søndergaard Wassmann skal hun nu i gang med at teste, om stoffet viser gode resultater på mus.

Janne Kudsk Klitgaard er optimistisk, fordi data fra laboratoriet er overbevisende. Det samme er direktør for Canna Therapeutic, Steen Pontoppidan. Med overtagelsen af rettighederne får hans virksomhed ret til at videreudvikle og kommercialisere opfindelsen.

"Når vi har resultaterne fra dyreforsøgene, regner vi med, at projektet er modent til, at vi kan begynde at tale med potentielle investorer. Målet er at etablere et selvstændigt selskab, som er hundrede procent fokuseret på udviklingen af det kommende lægemiddel," siger han.

Janne Kudsk Klitgaard er glad for, at virksomheden overtager rettighederne til licensen. På den måde kan forskningen komme til gavn for både patienterne, virksomheden og SDU.

Fortsat stor opfindsomhed på SDU med kommercielle muligheder

SDU RIO behandlede i 2020 37 nye indberetning og 8 nye IP-kommercialiseringsaftaler. SDU etablerede desuden fire nye forskningsbaserede spinouts. Et flot resultat i et usædvanligt år præget af COVID-19. Pandemien forklarer formentlig, at SUND og RSD i antal har været mindre indberetningsaktive i 2020 samtidig med, at en række af opfindelserne og aftalerne har været målrettet løsning af nogle af de problemer, som pandemien har medført.

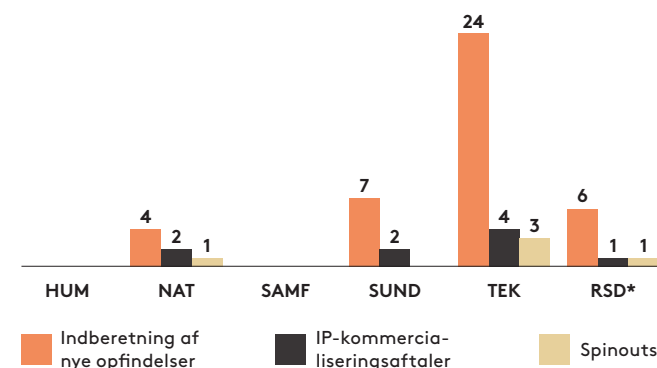
Definition af teknologioverførsel: En proces, hvor en ny teknologi bliver identificeret, vurderet, beskyttet af immaterielle rettigheder og markedsført med henblik på erhvervsmæssig nyttiggørelse.

	2016	2017	2018	2019	2020
Indberetning af nye opfindelser	35	36	43	28	37
IP-kommercialiseringsaftaler	11	5	5	10	7
Spinouts	3	3	4	5	4

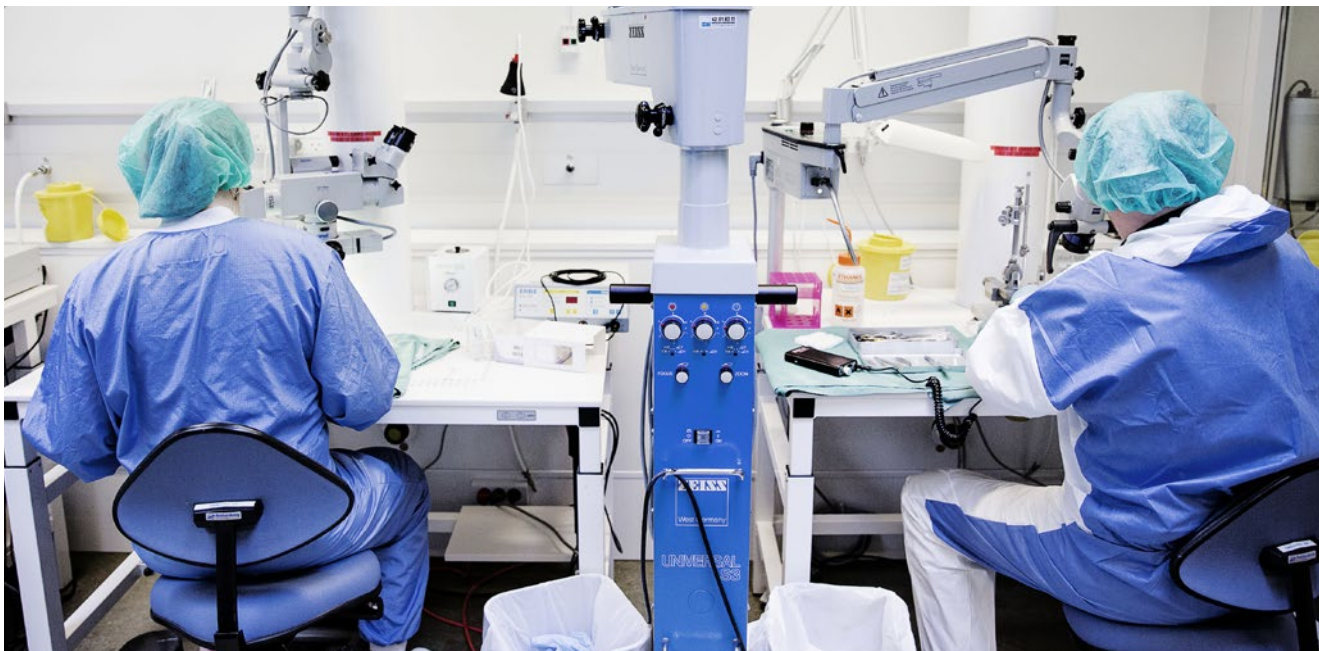
Note: Indikatorer følger definitioner fra Danske Universiteters Kommercialiseringsstatistik 2019. IP-Kommercialiseringsaftaler indeholder Licens-, salgs- og optionsaftaler inkl. aftaler om software jævnfør definition i UFM's Kommercialiseringsstatistik. Spinouts defineres i henhold til definition af spinouts, Indikator 12A og 12 B i Danske Universiteters Kommercialiseringsstatistik.

Teknologioverførsel fordelt pr. fakultet i 2020

Nogle opfindelser, IP-kommercialiseringsaftaler og spinouts kan tælle på flere fakulteter. Derfor overstiger summen i grafen tallene i ovenstående tabel.

* RSD er betegnelsen for Region Syddanmark

SDU rykker hurtigt i samarbejde om coronatest

Forskere fra Syddansk Universitet og virksomheden BioPorto har arbejdet sammen om at lave en test, der hurtigt og pålideligt kan identificere, om en person er smittet med coronavirus. Forretningsudviklere og jurister fra SDU RIO har understøttet samarbejdet.

Næsten i samme sekund, som coronavirus ramte dansk jord, fik SDU-forskere fra Institut for Molekylær Medicin og virksomheden Bioporto et samarbejde på benene. Målet var at udvikle en hurtig og pålidelig coronatest, som på 10 minutter kan vise, om du er smittet med coronavirus eller ej.

SDU fik på en uge de nødvendige aftaler i stand, så forskerne kunne arbejde i laboratorierne under nedlukningen af Danmark. Sammen har lektorerne Yaseelan Paralasah og Jonas Heilskov Graversen fra Institut for Molekylær Medicin stået i spidsen for arbejdet med udviklingen af antistoffer til testen.

Efter et travlt forår leverede forskerne en række lovende antistoffer til Bioporto i juli, så virksomheden kunne arbejde videre med at udvikle testen. "Vi kan se, at det, vi har lavet, virker. Nu har Bioporto skabt testen, og vi kommer ikke først, men vi ønsker at lave en pålidelig test. Problemet med mange af de tests, der er på markedet i dag, er, at de ikke er pålidelige nok", forklarer lektor Jonas Heilskov Graversen.

"Virksomheden arbejder på at lave en test, som kan bruges i lidt større sammenhænge. Man kunne forestille sig, at den for eksempel kan bruges til fodboldkampe, på tandlægeklinikker eller i lufthavne, hvor der samles mange mennesker."

Bioporto har overtaget rettighederne

Bioporto har for nyligt overtaget rettighederne til antistofferne til testen. COO Jan Kuhlmann fortæller, at nu hvor testen er færdigudviklet, skal den testes i kliniske forsøg i USA.

"Der er stadig et globalt potentiale i en pålidelig antigen test, og behovet for at teste er jo kun vokset, siden vi startede. Nu er private aktører startet med at teste i Danmark og mange andre lande anvender ligeledes antigen test i screeningen, fordi det er nødvendigt at supplere de tests, som bliver foretaget i sundhedsvæsenet," siger han.

"Det har hele tiden været vigtigere for os at sikre kvaliteten end at komme først. Vi ser løbende diskussioner om de tilgængelige tests, og det viser,

Processen for den gode samarbejdsaftale

- Der skal ligge en samarbejdsaftale, når SDU starter et samarbejde med eksterne samarbejdspartnere.
- Et samarbejde kan blandt andet starte, når en ekstern samarbejdspartner skal have SDU's hjælp til at løse et behov, eller hvis SDU's forskere har gjort en opdagelse, som kan være relevant for en virksomhed at benytte i virksomheden.
- Så tidligt som muligt i processen skal SDU RIO Legal Services kontaktes for at kunne udarbejde en samarbejdsaftale. Den involverede forsker på SDU kontakter juristerne på mail: **contracts@sdu.dk**.
- For at sikre en både hurtig og korrekt proces, er det vigtigt, at juristerne får en projektbeskrivelse, et budget og en evt. bevillingsskrivelse.
- Samarbejdsaftaler er nødvendige, fordi det er vigtigt, at rammerne for samarbejdet er på plads. SDU er en offentlig myndighed, og SDU RIO Legal Services sikrer, at SDU ikke går ud over lovens rammer.
- Forhandlinger foregår ved møde eller over mail og telefon, før parterne kan sætte en underskrift.
- Hvis SDU og en ekstern samarbejdspartner bliver uenige efterfølgende, kan juristerne hjælpe med at finde en løsning.

Juristerne kan kontaktes på **contracts@sdu.dk**.

hvor vigtigt det er, at folk kan stole på resultaterne. Nu håber vi naturligvis på at få de nødvendige godkendelser igennem snarest muligt."

Coronatesten minder til forveksling om en graviditetstest, hvor små striber viser, om den testede er syg. Hvis striberne ikke kommer, er den testede rask. Testen foretages med lidt slim fra halsen.

God understøttelse fra SDU RIO

Forretningsudviklere og jurister i SDU RIO har hjulpet med at få samarbejdsaftalen og aftalen om overtagelsen af licensen på plads mellem universitetet og virksomheden. Det sætter lektor Jonas Heilskov Graversen pris på.

"De har fået processen til at foregå i et godt tempo. Forretningsudvikleren har den faglige indsigt og kan oversætte begreberne for juristerne. Jeg har været med i den slags processer andre steder. Det betyder meget, at det ikke er tungt," siger han.

"En hurtig og erfaren betjening har betydning for, om man som forsker har lyst til at komme med sin idé til kommercialisering eller bare nøjes med at publicere sin forskning."

Poderobot har et kæmpe potentiale

Forskere fra Det Tekniske Fakultet, SDU RIO og eksterne investorer rykkede hurtigt, da coronavirus kom til landet. De skabte en robot, der kan pode mennesker i halsen og dermed aflaste et presset sundhedsvæsen.

Idéen udsprang af en samtale mellem robotforsker Thiusius Rajeeth og læge Søren Andreas Just. Da coronavirus begyndte at trække veksler på det danske sundhedsvæsen, fandt robotforskeren på at skabe en fuld-automatisk robot, som kan pode mennesker i svælget for COVID-19.

”De hvide telte var ikke oppe endnu, men man forventede et stort pres på sygehusene. Der ville blive behov for at lave mange tests, og det kunne skåne personalet, hvis der var en robot, som kunne gøre arbejdet,” forklarer Thiusius Rajeeth, som er professor på Det Tekniske Fakultet.

Sammen med kolleger fik han udviklet poderobotten, som kan pode potentielle smittede i svælget og derefter sikre, at prøven bliver lagt i en beholder til videre undersøgelse. Processen med at udvikle robotten og få indhentet patent på den gik hurtigt, for folkene bag øjnede en mulighed for at løse et stort samfundsproblem.

”Det var intenst, og vi arbejdede i døgndrift. Det var en fornøjelse at se, at det kan gå så hurtigt. Der blev arbejdet effektivt hele vejen rundt. Normalt er der jo meget andet, der fylder, men vi havde mulighed for at lægge næsten alt andet til side”, siger forskeren.

En virksomhed med en mission

Det tog lidt over en uge at få skrevet udkastet til tre forskellige patent-indberetninger, men potentialet var større end det. Poderobotten skulle kanaliseres ud, hvor andre kunne få gavn af den. Efter fem uger mere var spinout-virksomheden Lifeline Robotics sat i verden – også på rekordtid.

Et stærkt samarbejde mellem blandt andet forskere på Det Tekniske Fakultet, investorer som f.eks. Esben Østergaard, grundlægger af Universal Robots, SDU RIO og Science Ventures Denmark gjorde det muligt. CEO for Lifeline Robotics Søren Stig ser et fortsat stort potentiale for poderobotten nu først på vinteren, hvor der bliver lavet mange tests, og behovet ikke ser ud til at blive mindre.

”Potentialet er endnu større end det, for vi forventer, at der vil være et øget behov for at teste fremadrettet. Også for andre sygdomme end COVID-19. Men i første omgang bliver der formentlig en øget efterspørgsel,

når samfundet begynder at åbne igen, f.eks. hos luftfartsselskaber, som gerne vil sikre, at de har raske passagerer med ombord. Eller på stadion før publikum bliver lukket ind til en fodboldkamp”, siger Søren Stig.

Lige nu håber han på, at robotten kan få de nødvendige godkendelser, så den kan blive klar til brug. For markedet for en bæredygtig virksomhed, som kan løse globale problemer ved hjælp af nye innovative sundhedsteknologier, er stort.

”Nu må vi se, hvor det lander. Men vi har fået massiv støtte fra SDU, OUH, Region Syddanmark og robotmiljøet i Odense, og det viser, at et samarbejde mellem offentlige og private parter kan give et godt afsæt,” siger Søren Stig, CEO for Lifeline Robotics.

Etablering af spinout baseret på IPR fra SDU eller et sygehus i Region Syddanmark

Processen med at skabe et spinout sættes i gang, når det er den løsning, der giver bedst mening i forhold til at bringe en opfindelse eller andre intellektuelle rettigheder i aktiv anvendelse.

Det er vigtigt at identificere:

- Hvordan skabes det rette team med de rette kompetencer?
- Hvilken fordeling af opgaver og ejerskab er passende for at skabe fremdrift?
- Hvilke rettigheder til IP, der er brug for i firmaet?
- Hvilke vilkår skal rettighederne gøres tilgængelige for?
- Hvordan sikres det, at spinoutet også fremover kan få adgang til samarbejde med forskergruppen?
- Hvilke behov er der mht. finansiering, og hvilke kilder findes?
- Hvordan undgås inhabilitet, hvis nogle af stifterne fortsat også er i forskningsmiljøet?

SDU indgår ofte gennem Science Ventures Denmark (SVD) i dannelsen af spinouts.

Læs mere på www.sdu.dk/da/forskning/service_til_forskere/kommercialisering

Tilbud til studerende i iværksættermiljøet

Hvad er SDU Entrepreneurship Labs?

SDU Entrepreneurship Labs er SDU's tværfakultære inkubationsmiljø for studenteriværksættere, der starter egen virksomhed, mens de læser.

Studerende kan blive iværksættere i alle SDU's campusbyer, hvor de kan blive en del af Startup Station og skabe deres egen virksomhed.

Alle startups får sparring med forretningsudviklere, og stærke startups kan blive udvalgt til Acceleratorprogrammet.

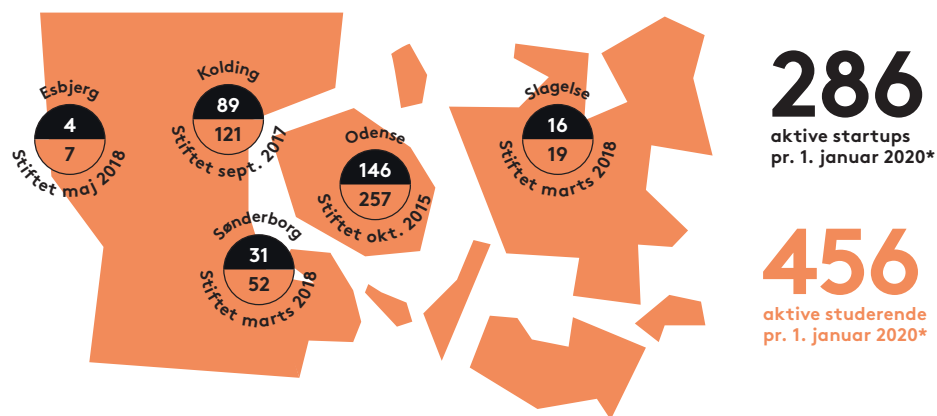
Iværksættermiljøet har en række tilbud til studerende, heriblandt talentprogrammet i entreprenørskab, Startup i Praxis og TechTrack. Det er muligt at lave egne prototyper i MakerSpace eller et af universitetets andre prototypeværksteder.

Et eksempel på et SDU-tiltag er et nyt forløb for iværksættere, "Bæredygtigt Iværksætteri", som er udviklet og drevet af SDU Entrepreneurship Labs. Forløbet vil være årligt tilbagevendende, og iværksætterne skal søge om at komme med. I 2020 var fire virksomheder udvalgt til forløbet.

Derudover er der flere små og store faglige events og konkurrencer samt den årlige event SDU Startup Night, hvor SDU fejrer iværksætterne.

Læs mere på https://mitsdu.dk/da/job_og_karriere/ivaerksaetteri

SDU Entrepreneurship Labs i fem campusbyer

* Startups skabes på tværs af byer, fakulteter og studerende. En startup kan være repræsenteret i mere end en by, men kun talt med i det samlede antal én gang. Studerende kan være med i flere startups, men kun med i det samlede antal aktive studerende én gang. Tallene er for de startups, der har fået adgang til PreLaunch og Startup Station. Startups fra ansøgningspuljen, er ikke talt med.

Startup-case

VitaSims læringsplatform er en succes

Elever på landets social- og sundhedsuddannelser kan snart møde virtual reality i undervisningen. I foråret startede iværksætterne fra VitaSim sammen med Videnscenter for Velfærdsteknologi Vest et Offentlig-Privat Innovations-projekt med sigte på at brede virtual reality ud som et læringstilbud på social- og sundhedsuddannelserne. Projektet er næsten nået til vejs ende.

"Vi har på tre workshops i år lært underviserne, hvordan de kan lave undervisningsmateriale på vores virtual reality-platform. Under den seneste workshop lavede underviserne tre konkrete cases, afprøvede dem på en gruppe studerende, og arbejdede videre med dem på baggrund af de studerendes feedback. Vi har løbende forbedret softwaren ud fra erfaringerne fra de tre workshops, og det har især medført, at brugervenligheden er forbedret," siger Rune Overgaard Jensen, grundlægger af VitaSim.

Fjerde workshop finder sted i januar 2021, og derefter slutter projektet. De tre færdige cases bliver gjort

tilgængelige for alle social- og sundhedsuddannelser af Videnscenter for Velfærdsteknologi Vest, som også arbejder videre i platformen med at lave nye cases.

En stærk startup fra SDU Entrepreneurship Labs

VitaSim, som for nyligt var mellem finalisterne ved University World Startup Cup, er undervejs med flere spændende projekter. Blandt andet bruger lægeuddannelsen på SDU platformen til at undervise studerende i at lave ultralydsundersøgelser. Nu har OUH også startet et projekt, hvor yngre læger får mulighed for at øve sig i VitaSims virtuelle univers.

Derudover har UCL planer om at anvende VitaSims software til et valgfag, hvor sygeplejestuderende sammen med multimediedesignere selv skal lave cases i virtual reality.

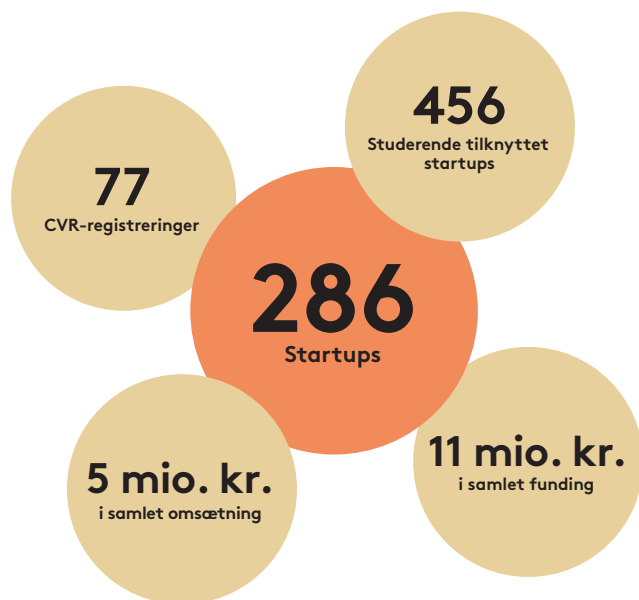
VitaSim er blandt de SDU-startups, som ikke bare genererer arbejde til dem selv, men også til en række ansatte.

Anders Winter (t.v.), Rune Overgaard Jensen og Eskild Andresen

Antal startups i Startup Station i 2020

De anførte tal vedrører alene de startups, som har været en del af Startup Station i 2020. Dog kan nogle startups have opnået deres resultater før 2020.

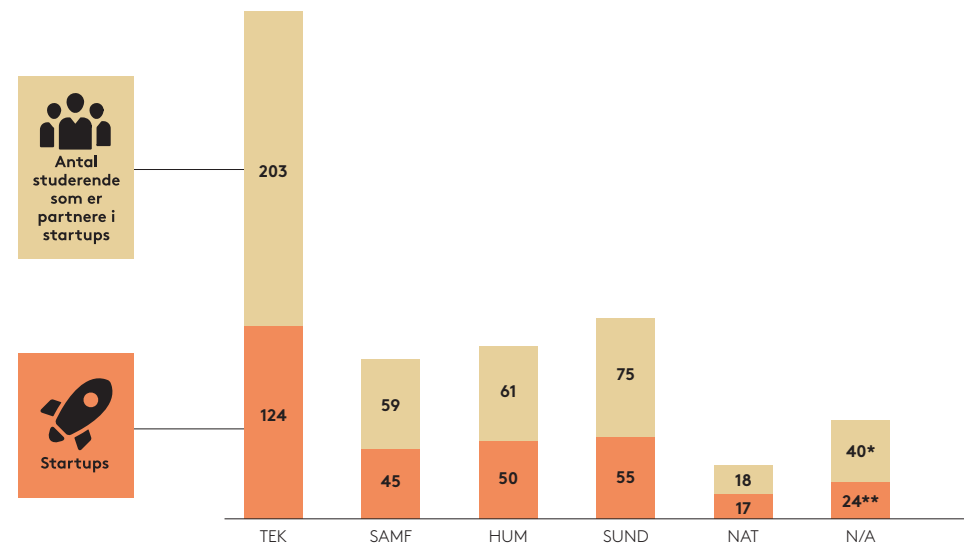
Note: Termen startups anvendes om teams eller enkeltpersoner, der arbejder med at starte egen virksomhed og omfatter således både startups med og uden CVR-registrering og omsætning.

Startups, som udmærkede sig i 2020:

- **VitaSim:** Fik InnoFounder fra Innovationsfonden og hentede +600.000 kroner i funding i løbet af 2020. De kom i top tre i kategorien "Information & Communications Technology - Growth Stage" ved University Startup World Cup i Kina.
- **InterCare:** Fik InnoBooster fra Innovationsfonden og hentede +250.000 kroner i funding.
- **Benchmarked:** (Tidl. Nanitic) fik InnoBooster fra Innovationsfonden og hentede +200.000 kroner i funding.
- **MEWALII:** Har hentet +75.000 kroner i funding og fik 1 mio. kr. i investering fra en investor, så nu går iværksætterne på fuld tid.
- **WeUse:** Vandt SDU's nye SDG-award og fik et Mikrolegat fra Fonden for Entreprenørskab og midler fra Møllerens Fond.
- **DIBB Design:** Modtog Mikrolegatet fra Fonden for Entreprenørskab, fik to investorer og blev en del af Creators Community by Formland.
- **OpGo:** Fik i 2020 faste kunder blandt flere danske trafikelskaber og OUH/SDU-forskerteamet bag LiverTrail. De har ansat en medarbejder, der skal være spydspids på det tyske marked for offentlig transport.

Fordelingen af aktive startups og tilknyttede studerende i 2020

De studerende samarbejder på tværs af studieretninger og fakulteter for at have en bred vifte af kompetencer i deres startups. Derfor kan en startup være repræsenteret under flere fakulteter. Tallene viser aktive startups i 2020.

* Studerende fra andre uddannelsesinstitutioner, som er en del af en startup.

** Startups, som er en del af Exit-programmet i 2020. Et program for SDU-studerende, som har færdiggjort deres studie, og ikke har angivet fakultetstilhør.

Startup i Praksis vinder pris

Fem danske universiteter (KU, CBS, SDU, AAU, AU) og Fonden for Entreprenørskab gør det nemmere og mere attraktivt for universitetsstuderende at tage projektorienteret forløb i egen eller andres startup som en del af deres uddannelse via det EU-støttede fælles projekt "Startup i Praksis".

Startup i Praksis fik i 2020 Innovations- og Entreprenørskabsprisen på 100.000 kr. fra Danish Society for Education and Business for projektsamarbejdet, som har til formål at få langt flere til at finde det attraktivt at blive ansat i en startup eller vælge iværksættervejen.

Mere end 500 studerende er startet i et forløb, siden indsatsen blev skudt i gang i 2018, hvilket indtil videre har genereret mere end 4.000 ECTS-point. SDU alene har haft 110 studerende igennem et forløb og har bidraget med 1.400 ECTS-point i projektet.

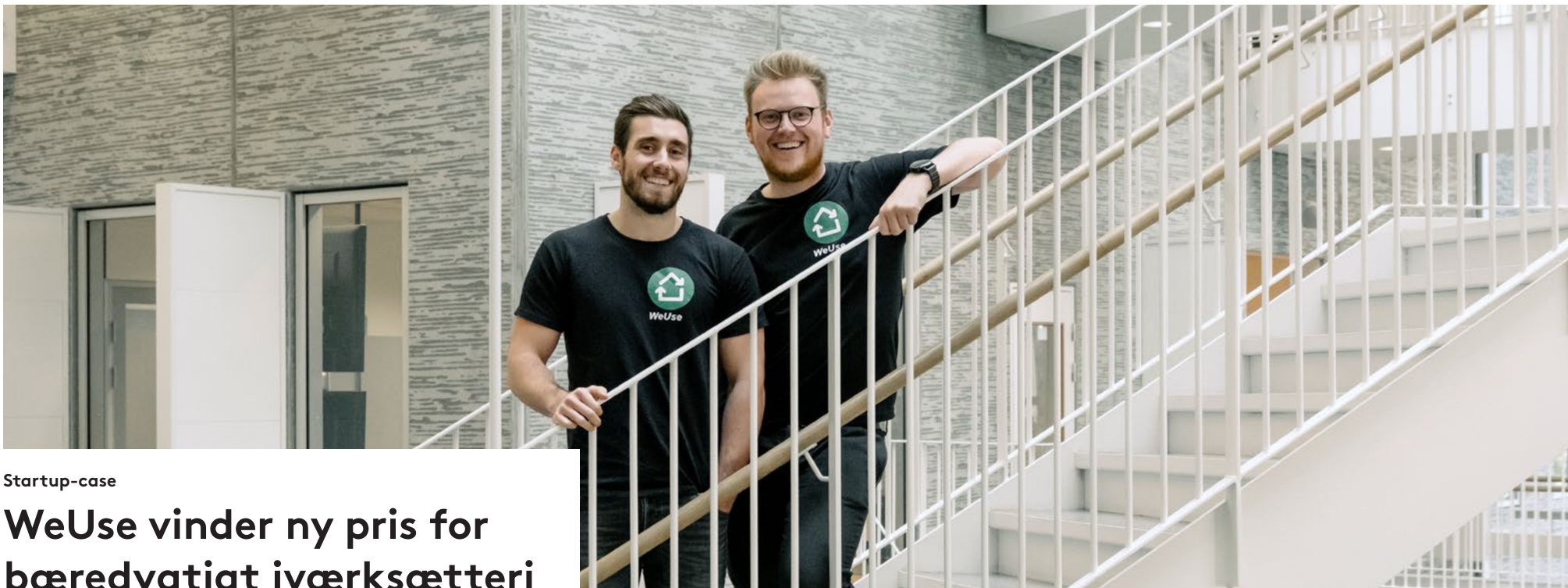
Acceleratorprogrammet

SDU Entrepreneurship Labs' acceleratorprogram er skræddersyet for skaleringsparate startups. Formålet med programmet er at støtte de stærkeste startup-teams til at blive morgendagens virksomheder med udspring fra SDU.

I acceleratorprogrammet samarbejdes der tæt med bl.a. disse eksterne partnere; Danish Business Angels, Accelerace og ConnectDenmark.

I samarbejde med dem tilbydes det faglige indhold, som matcher det skaleringspotentiale, de udvalgte startups står over for.

I 2020 var der fire Accelerator-startups, som sammen har opnået funding på 8.300.000 kr. og en samlet omsætning i alt på 2.400.000 kr.

Startup-case

WeUse vinder ny pris for bæredygtigt iværksætteri

Fire iværksættervirksomheder udvalgt til et nyt bæredygtighedsforløb for iværksættere har pitchet deres idéer i en ny SDU-konkurrence. WeUse er de første vindere af den nye pris for bæredygtigt iværksætteri.

Iværksætterne fra WeUse har vundet Syddansk Universitets nye bæredygtighedspris for iværksættere. Prisen og konkurrencen er kulminationen på et nyt forløb, som SDU Entrepreneurship Labs har skabt for udvalgte iværksættere, der har et bæredygtigt sigte med deres virksomheder.

WeUse laver en app, som beboere i boligforeninger kan bruge, når de mangler redskaber og vil se, om de kan låne f.eks. en boremaskine af en anden beboer fra foreningen. Det betyder, at alle i boligforeningen ikke behøver at anskaffe sig de samme redskaber, og det sparer på forbruget og skåner miljøet.

Iværksætterne håber, at det at låne af hinanden kan give beboerne en følelse af fællesskab, som normalt ikke findes i så høj grad i opgangene i en boligblok.

Idé om fællesskab vandt prisen

De tre andre iværksætterteams, som fremlagde deres idéer for dommerne, var MEWALII, Hydrovertic og Doggy Bag Distillery. MEWALII udvikler bind af

plantefibre, Hydrovertic arbejder med smartere løsninger i landbrugsarbejde, og Doggy Bag Distillery henter grønne madrester fra restauranter og laver gin af det.

Det stærke fokus på at øge fællesskabet var det, som gjorde, at WeUse løb med sejren. Det forklarer en af dommerne.

”Der findes jo mange platforme af denne type i markedet. Men iværksætterne tænker fællesskabet først, og ser det som noget, der kan vækkes til live mennesker imellem. Forbruget bliver lavere, når vi låner af hinanden, og naboer får mulighed for at tale sammen. Det er bare godt tænkt,” siger Jørgen Clausen, som er formand for Møllerens Fond.

Stor motivation hos iværksætterne

Alle fire startups fik 15.000 kroner i begyndelsen af forløbet og har deltaget i en række aktiviteter op til den afsluttende konkurrence. Her har de haft fokus på blandt andet greenwashing.

”Som universitet arbejder vi med FN’s verdensmål, og her spiller studenter-iværksættere en vigtig rolle. Vi kan se, at mange af de studerende, som kommer i SDU’s iværksætttermiljø er meget motiverede for at lave bæredygtige løsninger, siger Sine Berg Schuwendt,” der er leder af SDU Entrepreneurship Labs.

”Der er nogle startups, som virkelig er ambitiøse og har stort potentiale på det grønne område, og dem vil vi gerne gøre noget ekstra for at støtte.” Vinderne af konkurrencen får bæredygtighedsprisen og 15.000 kroner yderligere til at styrke deres virksomhed. Iværksætterne fra WeUse kan se, at deres app virkelig har fået luft under vingerne med tidligere investeringer fra Møllerens Fond, Mikrolegatet og nu bæredygtighedsprisen.

”Det er en anerkendelse, og vi kan se, at universitetet ikke bare siger, at de vil bæredygtighed, de viser det også. Prisen motiverer os. Vi kan aktivt ændre folks mindset og kan på den måde skabe en forandring,” siger Emil Busch og Gideon Harpantides, som er stiftere af WeUse.

WeUse skal snart afprøve deres app i en boligforening for første gang.

Patrick Jakobsen

Jakob G. Kjær-Kammersgaard

Jørn Guldborg

SDU Entrepreneurship Labs hjælper tech-boblere i nyt forløb

I år har SDU Entrepreneurship Labs startet det nye forløb TechTrack særligt for startups, som arbejder med robotter, droner og software. Her bliver iværksætterne blandt andet tilbudt en række workshops, hjælp til udarbejdelsen af produktark, sparring med eksterne forretningsudviklere og mulighed for at udvikle deres netværk.

En af de startups, som er startet i TechTrack i år, er QuasiOS. Iværksætterne arbejder på at skabe et nyt styresystem fra bunden, som kan bruges i computere og robotter. Det skal være sikkert og svært at hacke. Samtidig skal det være nemt at opdatere og konfigurere.

"De gamle styresystemer er opdaterede, men der er så meget i vores samfund, som har ændret sig, siden de blev lavet, så vi vil lave et nyt fra bunden. Vi prøver at løsrive os fra den gamle måde at tænke på og ser på de udfordringer, der findes i dag," forklarer Jørn Guldborg, en af tre grundlæggere af QuasiOS.

Styresystemet, som QuasiOS udvikler, er målrettet de typer robotter, man kender fra eksempelvis MIR og Universal Robots, men det kan også bruges på computere. I TechTrack-forløbet har iværksætterne fået kontakt til Odense Robotics, og det har givet dem adgang til robotmiljøet i Odense. Her bliver de mødt med nysgerrighed, fordi de arbejder på noget helt nyt.

"Vi kan se, at branchen skelner mellem cybersikkerhed og sikkerhed i robotens systemer. For os udelukker det ene ikke det andet, og vi arbejder på et system, som kan bruges i begge dele," siger Jørn Guldborg fra QuasiOS.

Fortsat stigende interesse fra studerende i at benytte prototypeværkstederne

SDU Entrepreneurship Labs tilbyder studerende adgang til prototypeværksteder, som er placeret i henholdsvis Odense og Kolding. Sidstnævnte i samarbejde med Institut for Design og Kommunikation.

Antal bookinger af 3D-printere: 634 svarende til 5.365 timer (Odense)

Antal bookinger af maskiner: 155 inkl. kurser svarende til 1.198 timer (Odense)

Antal deltagere på 3D-printkursus: 48 (Odense)

Antal deltagere på laserskærerkursus: 51 (Odense)

320 studerende har besøgt MakerSpace som end del af deres undervisning i 2020*

*Samlet for Odense og Kolding

Bæredygtighed i MakerSpace

Det ligger i MakerSpaces ånd at skabe nye ting, men også at bruge de alternative ressourcer der er til rådighed. F.eks. modtog MakerSpace i maj to tons plexiglas fra Inprint i Kolding. Det var rester fra de Corona afskærmninger, som de havde lavet til supermarkeder. MakerSpace delte med både MakerLab i Kolding og DevLab på TEK, så alle de gode rester kunne blive til nye produkter i stedet for at blive smidt ud.

Eksempler på samarbejde med fagmiljøer

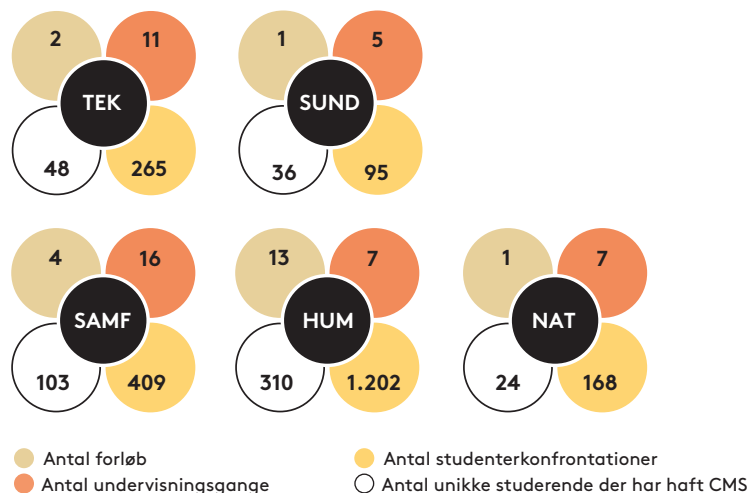
- TekMeetup-messe: Fremvisning af eksempler fra MakerSpace, samt dialog med studerende og undervisere fra Det Tekniske Fakultet.
- Rundvisning af studerende i faget "Kreativitet, æstetik og adfærdssdesign".
- Idrætsstuderende på rundvisning i MakerSpace og ThinkerSpace.

Brobygningsaktivitet i MakerSpace

Der er en stigende interesse fra gymnasieelever, som ofte gæster MakerSpace, når de besøger universitetet og overvejer SDU som studiested. I foråret blev der afholdt workshop om Innovation og kreativitet for Akademi for Talentfulde Unge (ATU Syd). 170 gymnasieelever fordelt på to dage, blev klædt på med viden og inspiration til arbejdet med at skabe produkter, der kan hjælpe med at løse to problemstillinger: Ensomhed og affaldshåndtering. Alle fik bygget fysiske modeller lige fra apps til store komplekse affaldshåndteringssystemer.

Fortsat stigende efterspørgsel på Career Management Skills (CMS) – forløbene fra de studerende

I 2020 var 2.139 studerende igennem et CMS-forløb, hvilket er en lille stigning i forhold til 2019, og samlet blev der afholdt 91 undervisningsgange på tværs af SDU.

På SDU skaber de studerende deres eget job

SDU's iværksætermiljø har oplevet en vækst i antallet af startups på 300% over tre år. Siden 2016 har omkring 600 studerende været en del af SDU Entrepreneurship Labs.

I SDU Entrepreneurship Labs rådgiver forretningsudviklere studerende om, hvordan de driver deres virksomheder til det næste niveau. I iværksætermiljøet styrkes kompetencer som selvstændighed, problemløsning og produktudvikling gennem læringen i at starte egen virksomhed.

SDU figurerer blandt de 30% bedste iværksætteruniversiteter i verden på den internationale rankingliste UBI Global, når det kommer til at engagere studerende i at starte deres egen virksomhed.

Gode forudsætninger for at skabe en karriere

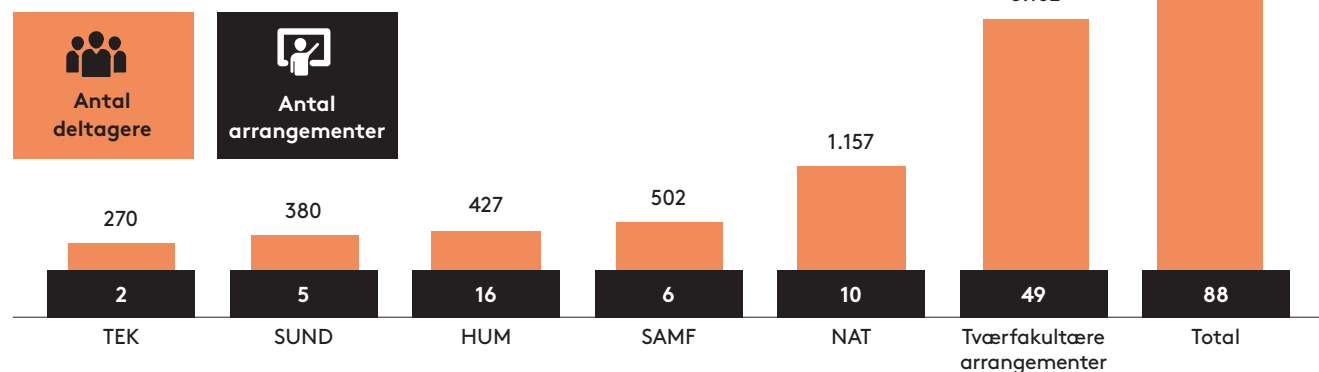
Lektor Mette Søgaard er underviser på HA-linjen og forsker i iværksætteri ved Institut for Relationsledelse og Entreprenørskab. Hun forklarer, at de studerendes mindset ændrer sig.

"Hvor det i dag bliver set som noget stort, hvis man siger sit job op for at starte sit eget, er mindsettet hos de studerende et andet. De unge jonglerer i højere grad mellem at have et job og drive virksomhed. Så vi kigger ind i en fremtid, hvor det at være iværksætter og lønmodtager smelter lidt sammen i en hybrid, fordi det nu bliver mere normalt løbende at skifte mellem de to ting eller måske drive en forretning ved siden af sit job", siger lektoren.

Fordelingen af employabilitetsarrangementer på tværs af fakulteter

Der blev i 2020 afholdt 88 employabilitetsarrangementer for studerende på SDU, hvor i alt 5.838 studerende deltog. Der er en flot opbakning med 66 deltagere i gennemsnit per arrangement.

Eksempler på arrangementer

- Kompetenceworkshop, Designstuderende i Kolding - HUM
- LinkedIn-arrangement for Cand.Negot - HUM
- Virksomhedsprojekt-workshop for Biologi - NAT
- Innovationsworkshop for BMB - NAT
- Studiestartsoplæg - SAMF
- The job market in a time of crisis - SAMF
- Studiegruppedannelse og samarbejde, Folkesundhedsvidenskab - SUND
- Karrieredag på Klinisk Sygepleje - SUND
- Strategies for entering the Danish labour market - TEK
- Praktikinfomøde - TEK

Undervisningsmiljøerne bliver bakket op af SDU RIO

På tværs af universitetet understøtter SDU RIO undervisningsmiljøerne med aktiviteter indenfor employabilitet, karrierelæring og samarbejde med erhvervslivet. Vi har spurgt tre forskellige samarbejdspartnere om, hvordan RIOs bidrag i undervisningssammenhæng skaber værdi for dem.

Det Tekniske Fakultet

"RIOs bidrag understøtter det stærke erhvervsfokus, som vi i forvejen har på ingeniøruddannelserne. Det, vi specifikt har for øje, er employabiliteten. Det er ikke noget, vi før har været voldsomt udfordrede af, for vi ser vores studerende få gode job, og det er en del af vores selvopfattelse, at det er muligt med en ingeniøruddannelse. Men vi har jo mange uddannelser og mange forskellige typer ingeniører, og vi ved, at vejen til at få en god karriere ikke bare handler om at få skrevet en god ansøgning."

"Et særligt fokus for os er, at hvis vi fortsat vil optage udenlandske studerende på vores uddannelser, f.eks. på Mekatronik i Sønderborg, er der en forventning fra samfundet om, at de studerende bliver og arbejder i Danmark efter endt uddannelse. Her kan vi se, at det er vigtigt, at vi hjælper med at skabe kontakten til virksomhederne og forståelsen for kulturen på det danske arbejdsmarked. Ellers er chancerne for, at de bliver i landet, ikke særlig store. Det kan SDU RIO hjælpe os med."

Henning Andersen

Uddannelsesdirektør på Det Tekniske Fakultet

Det Naturvidenskabelige Fakultet

"Karrierehåndteringskurset åbner helt klart nogle muligheder for os i forhold til at gøre det meget tydeligt for de studerende, hvilke kompetencer de tilegner sig i løbet af deres uddannelse. Jeg læser eksamensopgaverne, og jeg kan se, at de gennemgår en kæmpe personlig udvikling og får styrket bevidstheden om deres fagfaglige kompetencer og især deres generelle akademiske og personlige kompetencer. Det betyder meget for de studerende, at de får sat konkrete ord på hvad de kan."

"Noget andet, som virker rigtig godt, er, at de kommer i et forløb med en mentor, der er ansat i en virksomhed. Dermed kan de udvide deres netværk, og det betyder, at de skaber nogle helt andre kontakter, end de ellers ville have gjort. Det giver en god dynamik at arbejde sammen med RIO, for vi har jo selv den mere forskningsmæssige kontakt til erhvervslivet, hvor RIO blandt andet supplerer med kontakt til arbejdspladser, som vi ikke har så meget kontakt til."

Jane Ebsen Morthorst

Lektor og underviser på Det Naturvidenskabelige Fakultet

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

"Samarbejdet med SDU RIO sikrer, at vi har mulighed for at indbyde en række lokale virksomheder til at komme i undervisningen som cases. Vi kan godt selv invitere dem, men det er altså en fordel, at SDU RIOs repræsentant kan hjælpe os, for hun har et enormt stort netværk blandt de lokale virksomheder. Derudover kan repræsentanten trække på hele SDU RIOs viden, så vi kan få sparring i forhold til, hvordan vi kan arbejde med virksomhederne i undervisningen."

"Vi ser samarbejdet med virksomhederne som en god måde at give vores studerende et billede af, hvordan de kan bruge den teoretiske viden, de tilegner sig på universitetet i praksis. De studerende får derudover en oplevelse af, hvor mange forskellige typer virksomheder og opgaver, der findes. Vi har også set, hvordan virksomheder som Odsherred Forsyning og Musikhuset i Slagelse har ansat studerende, så de kan udføre de forslag, de er kommet med i undervisningssammenhæng. Samarbejdet mellem SDU Slagelse, SDU RIO, studerende og virksomheder er godt for alle, så det er vi glade for."

Birgitte Sloth

Professor og underviser på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Underviserne sætter karriere på skemaet

Studerende på Det Humanistiske Fakultet skal i højere grad overveje deres karriere, mens de studerer. Derfor bliver undervisere på en række uddannelser nu klædt på til at koble teorien fra fagbøgerne med viden om at håndtere karriere og arbejdsmarked.

Foto: Robert Wengler

I et pilotprojekt har to undervisere arbejdet med karrierelæring som en del af deres undervisning. Nu er Det Humanistiske Fakultet klar til at rulle et nyt forløb ud. Teach the teacher-forløbet klæder underviserne på, så de kan lære studerende at koble faglig viden med praksis på arbejdsmarkedet.

Underviser og studieleder på filosofistudiet, Esben Nedenskov Petersen, har deltaget i pilotprojektet. Han synes, det giver stor mening at arbejde med karrierelæring i undervisningen.

”Fokus er på, at de studerende får mulighed for at arbejde med deres fag, når de er færdige med deres uddannelse. Det handler om at få deres filosofiske kompetencer bragt i spil, og vores opgave er at hjælpe dem med det,” siger Esben.

Studerende skal være karrierebevidste

Det er karrierekonsulenter fra SDU RIO, som står for Teach the teacher-forløbet. Her bliver underviserne præsenteret for litteratur om karrierelæring. Desuden får de viden om, hvordan arbejdspladser fungerer, og hvilke kompetencer de efterspørger hos deres medarbejdere.

Esben Nedenskov Petersen skulle vælge, hvilke kompetencer han ville styrke gennem sin undervisning, og han besluttede sig for at træne de studendes ”empati med kognitive muskler”.

”Empati handler om at lytte og sætte sig i folks sted. Med de kognitive muskler mener jeg, at de studerende ud fra deres faglighed skal arbejde systematisk med de perspektiver, de møder. På den måde kan de lære at få øje på de steder, hvor de selv kan hjælpe virksomheden,” siger han.

Underviseren har lavet karriereøvelser med et hold filosofistuderende, som hver skulle interviewe en fra deres praktiksted. Efterfølgende har alle været mere sikre i overvejelserne omkring den filosofiske opgave, de skal aflevere i slutningen af semesteret. Altså har øvelsen ikke bare åbnet deres øjne for mulighederne i en organisation – den har gjort dem skarpere fagligt.

Hurtigere start på karrieren

Det er ikke nyt, at Det Humanistiske Fakultet arbejder med studerendes karrieremindset. Det er derimod nyt, at ledelsen på Humaniora har besluttet, at karrierelæring nu skal integreres som en naturlig del af skemaet.

Det Humanistiske Fakultet har i en årrække samarbejdet med SDU RIOs karrierekonsulenter om at lave employabilitetsaktiviteter for studerende på fakultetet

Blandt andet i form af karrierearrangementer og det ECTS-baserede fag Career Management Skills, et karrierelæringsfag, karrierekonsulenterne fra SDU RIO underviser i.

Teach the teacher er et nyt forløb, som SDU RIO og Humaniora har skabt sammen. I forløbet skal underviserne klædes på til at bruge karrierelæring i fagene.

Formålet er todelt: De studerende lærer at koble deres fag med praksis på arbejdsmarkedet. Karrierelæringen bidrager til de studerendes forståelse af teorien.

I pilotprojektet har undervisere fra uddannelserne Filosofi og Designteori prøvet at integrere karrierelæring i deres fag. Fra december 2020 og fremover vil underviserne løbende blive opkvalificeret.

Læs mere på www.sdu.dk/da/samarbejde/employability

”Går du nogle år tilbage, var det kontroversielt blandt både undervisere og studerende på Humaniora at starte faget Career Management Skills. Det har ændret sig, og det er godt. Vi kan ikke leve med at sende nyuddannede ud, som bliver meget forsinkede i at få begyndt deres karriere,” siger prodekan for uddannelse Lars Grassmé Binderup.

”Nogle af de nyuddannede får et chok, når de kommer ud. Det kan vi se i vores undersøgelser. Vi kan se, at langt de fleste over tid får gode karrierer, men vi ønsker, at overgangen fra uddannelse til job bliver hurtigere, end den er i dag. Det nye er, at vi nu i højere grad vil have karrierelæring ind, så de studerende møder det i fagene – integreret med det faglige indhold.”

Efter de første erfaringer i pilotprojektet har ledelsen på Det Humanistiske Fakultet besluttet, at ti undervisere fra fem uddannelser over en løbende periode skal opkvalificeres i Teach the teacher-forløbet.

SDU's dimittender skal hurtigere i beskæftigelse efter endt uddannelse

Der er et øget politisk og erhvervsmæssigt fokus på, at universiteterne uddanner kompetente og attraktive studerende til det danske arbejdsmarked. Dimittendledigheden anses for høj, og der er et ønske om at få de nyuddannede hurtigere i beskæftigelse, end tilfældet er i dag.

En vigtig udfordring for SDU i de kommende år er at få fremrykket det tidspunkt, hvor de nyuddannede kommer i beskæftigelse. Den udfordring har stor opmærksomhed i SDU's bestyrelse, rektorat og direktion.

SDU kan nedbringe dimittendledigheden gennem en række tiltag, som i sommeren 2020 blev foreslået af en taskforce, hvor blandt andet SDU RIO har deltaget i arbejdet. Anbefalingerne fra beskæftigelsestaskforceen er landet på bestyrelsens og rektors bord, og det er nu op til SDU's ledelse og de faglige miljøer, hvordan opgaven skal gribes an.

Taskforcens anbefalinger

Anbefalingerne indeholder følgende elementer: 1) at sætte ambitiøse mål for beskæftigelsen, 2) at vælge målrettede og effektive virkemidler og 3) at følge systematisk op. Det er besluttet at tiltræde en ny governancestruktur, hvor dekanerne årligt afrapporterer til rektor på beskæftigelsesområdet.

SDU RIO er klar til at understøtte

I samarbejde med alle fakulteter er SDU RIO begyndt på en række strategiske tiltag, og der er flere på vej. Hermed et par eksempler på direkte målrettede aktiviteter:

- **Karrierelæring i undervisningen.** Sammen med Det Humanistiske Fakultet har SDU RIOs karrierekonsulenter udviklet forløbet Teach the teacher, hvor karrierekonsulenter klæder undervisere på, så de kan bruge karrierelæring som en aktiv del af deres undervisning (læs mere s. 17).
- **Styrke partnerskaber mellem universitet, kommuner, virksomheder og erhvervsorganisationer.** Partnerskaberne skal gøre det lettere at finde løsninger i samarbejde med andre. SDU er nu med i et partnerskab med Odense Kommune m.fl., hvor det bliver diskuteret, hvilke tiltag der kan gøres for de studerende, som er i den sidste del af deres uddannelse.
- **Imødekomme større behov for karrierevejledning bl.a. gennem flere digitale tilbud.** En omfattende indsats fra SDU's karrierevejledning i forhold til at forberede studerende på overgangen fra studie til arbejdsmarked.
- **Øge antallet af iværksættere.** Gennem strategiske indsatser kan SDU sikre de rette forhold for studerende, som ønsker at starte egen virksomhed. Nogle studerende fortsætter i deres startup efter studierne og skaber dermed deres egne jobs – og nogle vil skabe job for flere akademikere derudover.

Studerende og erhvervslivet finder hinanden gennem SDU Jobbank

På trods af at 2020 har været et udfordrende år for dansk erhvervsliv, er der stadig et ønske om at samarbejde med SDU's studerende og nyuddannede.

	Antal nye studerende i SDU Jobbank	Antal logins	Antal ansøgninger sendt gn. SDU Jobbank
2020	2.832	59.705	14.291
2019	2.531	49.083	11.447
Forskel	+12%	+22%	+25%

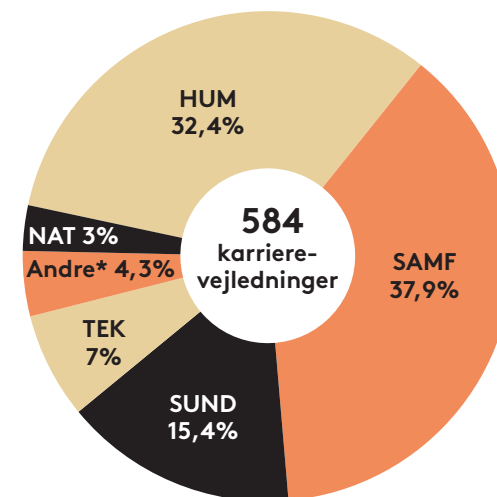
Note: Tabellen medtager alle de stillinger, der er slået op i SDU Jobbank. Det dækker både over studiejob, praktik- og projektorienterede forløb og fuldtidsstillinger.

SDU RIO hjælper undervisere med at inddrage erhvervslivet i deres undervisning

25 gange i 2020 har SDU RIO hjulpet med at bringe private og offentlige virksomheder ind i undervisningsforløb på tværs af fakulteter. Dette sker både gennem oplæg, virksomhedsbesøg og med virksomhederne som case-stillere. RIO hjælper underviserne med at sikre det rette match mellem de læringsmål, der ligger i uddannelsesforløbet og de behov og ønsker, virksomhederne har.

NB: Flere undervisningsforløb med ekstern inddragelse har været planlagt, men aflyst pga. COVID-19.

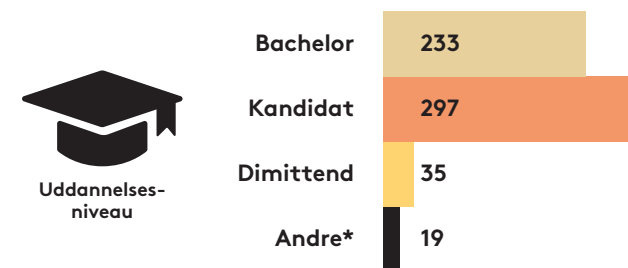
Antal og fordeling af karrierevejledningen

* Potentielle studerende, alumner m.m.

Antal karrierevejledninger fordelt på uddannelsesniveau

De studerende tænker i stigende grad over deres karrieremuligheder, og opsøger karrierevejledere allerede imens de læser på bacheloren. Karrierevejledningen bliver brugt af studerende på alle årgange.

* Potentielle studerende, ph.d.-studerende m.m.

RIO er i fuld gang med at digitalisere services

I 2020 er nye digitale platforme blevet rullet ud i SDU RIO, så flere kan gøre brug af afdelingens tilbud, og det er muligt at samle data på brugerne. Desuden er karrieremesserne afholdt digitalt på grund af COVID-19.

Student Experience Management System

I år understøtter et nyt system karrierevejledningen i organisering og formidling af tilbud til studerende. Derudover gør systemet det muligt at samle bedre og mere ensartede data for studerendes karriererejse, f.eks. hvilke digitale events, vejledninger og arrangementer de studerende har meldt sig til. I Career Management Skills-forløbene bliver der lavet evalueringer i systemet, som fokuserer på fremskridt for at skabe viden om, hvordan de studerendes mindset flytter sig i takt med undervisningen.

De studerendes data kan formidles til fakulteterne, så de har overblik over, hvor mange af deres studerende som har deltaget i employabilitetsaktiviteter. På sigt kan dataene give indsigt i tendenser omkring, hvad der er med til at styrke de studerende employabilitet.

Systemet vil blive integreret med flere andre digitale platforme på SDU herunder CRM, Graduway (Alumnet) og SDU Jobbank for lette arbejdsgange og øge udvekslingen af data på tværs af platforme.

Datadrevet inkubationsmanagement

I 2020 er SDU RIO lykkedes med implementeringen af systemet Lean Business Planner, som er et system, der understøtter digital forretningsudvikling. Det kan ved udgangen af året vise mere nuancerede data end tidligere på fremskridt gjort af SDU's studenterstartups, f.eks. hvor mange startups, der er tilknyttet miljøet, hvor langt de er, og om de har hentet ekstern kapital.

Forretningsudviklerne kan tilbyde on demand-services og hjælp, når iværksætterne efterspørger det.

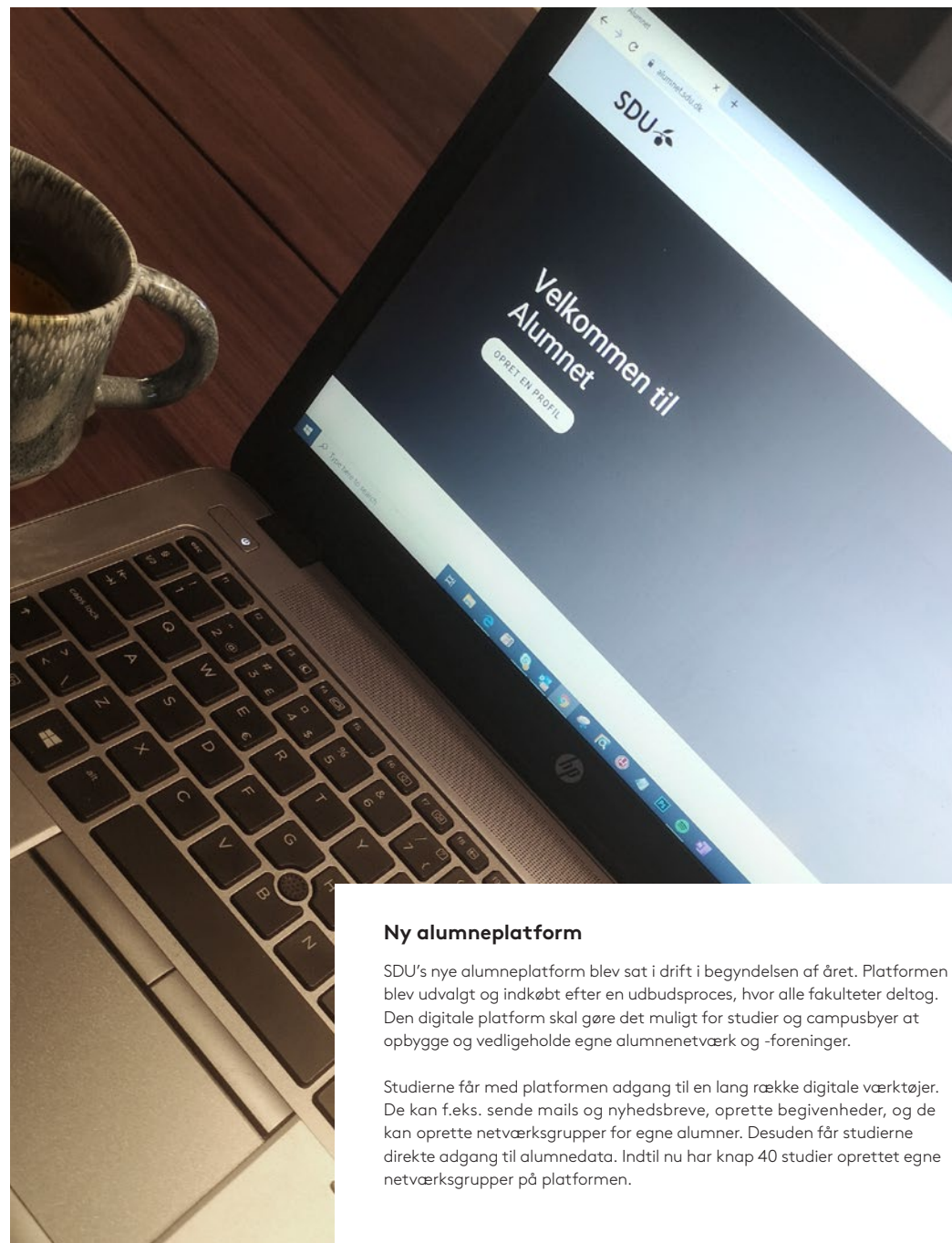
Dataene kan også give et indblik i de studerendes motivation for at starte egen virksomhed og viden om den studerendes vej fra at deltage i universitetets entreprenørskabsundervisning til at prøve kræfter med iværksætteri. Med tiden kan data vise, hvilken effekt entreprenørskabsaktiviteterne har på SDU's employabilitetsindsats.

Digitale karrieremesser

Med tre dages varsel efter Danmarks nedlukning i marts, fik SDU RIO sammen med Graduateland transformeret en fysisk karrieremesse om til en digital messe. Efterfølgende viste det sig fortsat at være nødvendigt at holde digitale karrieremesser, deriblandt Karrieremesse Syd og Jobdating for højtuddannede.

Andre danske universiteter har kontaktet RIO for at høre om erfaringerne med digitale messer. Det har betydet et øget samarbejde mellem universiteterne om at skabe fælles messer for studerende og nyuddannede. Desuden har RIO haft mulighed for at dele viden med universiteter fra Norge, UK, Sverige og Tyskland, som også har ønsket information om, hvordan karriereaktiviteter kan afholdes digitalt.

I november afholdt RIO den første virtuelle messe for en specifik studieretning - cand.it.

Ny alumneplatform

SDU's nye alumneplatform blev sat i drift i begyndelsen af året. Platformen blev udvalgt og indkøbt efter en udbudsproces, hvor alle fakulteter deltog. Den digitale platform skal gøre det muligt for studier og campusbyer at opbygge og vedligeholde egne alumnenetværk og -foreninger.

Studierne får med platformen adgang til en lang række digitale værktøjer. De kan f.eks. sende mails og nyhedsbreve, oprette begivenheder, og de kan oprette netværksgrupper for egne alumner. Desuden får studierne direkte adgang til alumndata. Indtil nu har knap 40 studier oprettet egne netværksgrupper på platformen.

Udvikling af tværfagligt forskningsnetværk

EU har etableret EU's Forsvarsfond, som vil støtte finansiering af forsknings- og udviklings samarbejde på forsvarsområdet i perioden 2021-2027 for blandt andet at integrere og styrke EU's forsvarsindustri.

EU-Kommissionen lægger op til at bruge mange flere midler på forsvar og sikkerhed, fordi de mener, at EU bør tage et større ansvar for Europa og de europæiske borgers sikkerhed.

På SDU har prodekan for forskning på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, professor Sten Rynning, taget initiativ til at etablere et spirende tværfagligt forskningsnetværk, SECDEF (Security and Defense), for at følge udviklingen og positionere SDU i forhold til EU-midler.

SDU RIO understøtter udviklingen

Sten Rynning har på vegne af netværket kontaktet SDU RIO med henblik på understøttelse til at videreudvikle netværket og organisere et samarbejde med virksomheder.

"Regeringen og Forsvarsministeriet ansporer danske aktører til at organisere sig i netværk. Så vi har lavet et SDU-netværk med et bredt spekter af kompetencer og vil gerne i kontakt med virksomheder, så vores viden kan aktiveres til fælles gavn", forklarer Sten Rynning.

"SDU er måske en mindre spiller, men vores styrke er, at vi er gode til at arbejde på tværs og tænke sammen. Derfor kan netværket tilbyde viden om computer science, krigsanalyser, organisationsdesign og teknisk maskinel. RIO skal blandt andet hjælpe med at skabe dialog mellem netværket og forsvarsindustriens brancheorganisationer samt udvalgte virksomheder", siger prodekanen.

Sådan understøtter RIO

SDU RIO har udarbejdet en handlingsplan, som tager højde for fokusområder og udfordringer for netværket. Derudover har RIO lige nu teten i processen omkring videreudvikling og skærpelse af netværkets narrativ, netværkets kommende web samt udviklingsmøder.

Netværket består af repræsentanter fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Det Naturvidenskabelige Fakultet og Det Tekniske Fakultet: Sten Rynning, Oliver Baumann, Martin Svensson, Vincent Keating, Brad Beach, Mogens Brabech og Trine Flockhart.

Derfor SDU RIO

SDU RIO (Research & Innovation Organisation) understøtter samarbejdet mellem SDU, erhvervs- livet og offentlige myndigheder. Vi arbejder for at opfylde universitetets målsætning om at skabe værdi for og med samfundet ved bl.a. at arbejde med FN's Verdensmål. Vi forstår os selv som den muskel, der giver trækraft, og som leverer sammenhæng, kompetent rådgivning og bæredygtige løsninger.

I SDU RIO vejleder vi blandt andet SDU's forskere om mulighederne for forskellige samarbejder med virksomheder og myndigheder. Vi rådgiver om kommercielle og juridiske spørgsmål samt om muligheder for forskningsfinansiering.

Vi arbejder også for at øge antallet af virksomheder, der udspringer fra SDU. Det gælder virksomheder, der er startet af studerende og af forskere. Derudover hjælper vi på flere måder SDU's studerende med hurtigt at finde det rigtige job.

I SDU RIO forpligter vi os til målgruppeforståelse, samarbejde og handlekraft. SDU RIOs raison d'être er at understøtte de faglige miljøers indsats med at skabe værdi for og med samfundet.

Kontakt

T 65 50 20 22

sdu-rio@sdu.dk

www.sdu.dk/sdurio

www.linkedin.com/company/sdurio